

Instrucțiuni de implementare a Toolkit-ului (setului de instrumente) ComBuS

Titlul proiectului:	Combaterea Bullying-ului: un program pentru întreaga școală
Acronimul proiectului:	ComBuS
Numărul proiectului:	JUST/2014/RDAP/AG/BULL/7698

Cuprins

PREAMBUL

I. INTRODUCERE

II. PROIECTUL COMBUS

III. TOOLKIT-ul COMBUS

A. Descrierea Toolkit-ului

B. Cum să utilizăm Toolkit-ul ComBuS

C. Cum să utilizăm diferitele componente ale Toolkit-ului ComBuS

IV. ASPECTE FINALE

70%
of young people have
experienced some
form of **bullying**

1 000 000
children are bullied
every week
inside and outside of school

Combat Bullying in Schools

Students who experience bullying are
at increased risk for
poor school adjustment,
sleep difficulties,
anxiety, and
depression

Bullying is the biggest concern for children as they grow up...

Text in the figure above:

70% of young people have experienced some form of bullying	70% dintre tineri s-au confruntat cu o formă de bullying
1000000 children are bullied every week inside and outside of school	1000000 de copii sunt agresați săptămânal în incinta sau în afara școlii
Combat Bullying in Schools	Combaterea bullying-ului în școli
Students who experience bullying are at increased risk for poor school adjustment, sleep difficulties, anxiety and depression	Elevii care se confruntă cu forme de agresiune sunt expuși unui risc crescut de adaptare la mediul școlar, dificultăți de somn, anxietate și depresie.
Bullying is the biggest concern for children as they grow up...	Bullying-ul este cea mai mare îngrijorare a copiilor, pe măsură ce cresc...

PREAMBUL

În ciuda eforturilor actuale la nivel național și european, bullying-ul pare să fie o provocare în continuă creștere. Conform Beat Bullying, studii recente au arătat că:

- peste 70% dintre tineri s-au confruntat cu o formă de bullying;
- un milion de copii sunt agresați săptămânal în incinta sau în afara școlii;
- bullying-ul este cea mai mare îngrijorare a copiilor, pe măsura ce cresc.
- Cel puțin 20 de copii se sinucid anual din cauza faptului că sunt - sau au fost - agresați (victime ale bullying-ului).

Copiii care se confruntă cu forme de agresiune sunt expuși unui risc crescut de depresie, anxietate și adaptare la mediul școlar.

Efectele pe care bullying-ul din școală le are asupra nivelului de stres al copiilor, tendințelor depresive și stimei de sine a acestora reprezintă nu doar o barieră pentru învățare și dezvoltare, ci și pentru societate în general. Intervenția timpurie, eficientă și bazată pe școală este necesară pentru a face față agresiunii și efectelor sale colaterale (Tremblay & Craig, 1995). Bullying-ul este abordat ca o provocare pentru procesul de învățare și pentru integrarea și participarea activă în mediul școlar a copiilor europeni, ca urmare a directivelor din raportul Parlamentului European "Regândirea Educației" (2013).

Rămâne în continuare nevoia pentru un cadru comprehensiv "pentru întreaga școală" care să cerceteze originile bullying-ului, efectele acestuia în cadrul dar și în afara vieții din școală a copilului, precum și pentru politici și proceduri subsecvente pentru depistarea și eradicarea bullying-ului. Proiectul ComBuS abordează școala ca pe un mediu de învățare pentru toate părțile interesate, și nu numai pentru elevi, dezvoltând activități educaționale, de construire a capacității instituționale și de creștere a sensibilizării pentru toate părțile interesate direct.

I. INTRODUCERE

Prezentele instrucțiuni de implementare au ca scop furnizarea de informații necesare privind Toolkit-ul ComBuS dezvoltat și testat în cadrul proiectului "**Combaterea Bullying-ului: un program pentru întreaga școală**", care a fost realizat cu sprijinul financiar al Programului Drepturi, Egalitate și Cetățenie (Rights, Equality and Citizenship - REC) al Uniunii Europene.

Ele oferă profesorilor și personalului școlar, factorilor de decizie, părinților, altor factori interesați și multiplicatorilor informații și sugestii concrete și practice cu privire la modul de integrare al Toolkit-ului ComBuS în activitățile lor uzuale. Mai mult decât un instrument științific, teoretic, acest ghid cu instrucțiuni intenționează în schimb să reprezinte o resursă utilă de tip practic.

Astfel, aceste instrucțiuni reprezintă doar un material concis despre Toolkit-ul ComBuS și locul său în cadrul proiectului ComBuS, iar partenerii de proiect în mod intenționat le-au proiectat astfel, pentru beneficiul clarității și caracterului lor practic. În cazul în care este nevoie de mai multe informații și explicații cu privire la modul de utilizare a Toolkit-ului ComBuS, parteneriatul proiectului va oferi asistență suplimentară (puteți contacta direct pe oricare dintre instituțiile partenere; informațiile lor de contact sunt disponibile pe website-ul ComBuS la www.combatbullying.eu).

II. PROIECTUL COMBUS

"Combaterea Bullying-ului: un program pentru întreaga școală (ComBuS)" (nr. de ref. JUST/2014/RDAP/AG/BULL/7698) este un proiect finanțat de către Programul Drepturi, Egalitate și Cetățenie (Rights, Equality and Citizenship - REC) al Uniunii Europene.

Proiectul ComBuS urmărește să lupte împotriva bullying-ului (agresiunii) din școli prin dezvoltarea unui program pentru întreaga școală care sprijină în mod direct elevii, personalul școlii, profesorii, părinții și conducerea școlii.

Obiectivele ComBuS au fost:

- realizarea unei recenzii a literaturii de specialitate și a unei analize a nevoilor elevilor, profesorilor, personalului școlar, a personalului de conducere din școli și a părinților din 6 țări europene;
- construirea unui program participativ pentru întreaga școală (Toolkit-ul ComBuS) care va angaja elevi, profesori, personal școlar, personal de conducere și părinți în lupta împotriva bullying-ului prin utilizarea de metodologii, instrumente și activități mixte (față în față, online și mobile);
- implementarea programului în cel puțin 2 școli în fiecare dintre cele 6 țări europene selectate;
- diseminarea modelului pe scară largă la nivelul UE.

Activitățile și rezultatele proiectului ComBuS au fost realizate de către un consorțiu format din șapte parteneri din 6 țări ale UE: Cipru, România, Spania, Grecia, Italia și Irlanda. Proiectul a fost coordonat de către Centre for the Advancement for Research and Development in Educational Technology LTD (CARDET) din Cipru.

III. TOOLKIT-UL COMBUS

A. Descrierea Toolkit-ului

Toolkit-ul ComBuS este cel mai important rezultat al proiectului. El se adresează directorilor de școli, profesorilor / personalului școlii, elevilor și părinților.

Toolkit-ul ComBuS a fost dezvoltat cu ajutorul unui cadru participativ, cu implicarea directă a tuturor grupurilor țintă, răspunzând astfel nevoile lor de capacitate și conștientizare referitoare la combaterea bullying-ului, oferind o serie de componente combinate, care sunt ușor de adaptat în țările partenere și în orice stat membru al Uniunii Europene.

Aspecte inovatoare multiple pot fi identificate în Toolkit-ul nostru CombuS în ceea ce privește proiectarea, dezvoltarea și implementarea. Toolkit-ul conține o serie de activități și componente multidimensionale combinate, în ceea ce privește conținutul, formatul (instruirea, creșterea conștientizării, sprijinul de la egal la egal, activitățile pedagogice, instrumentele online) și grupurile țintă (personal de conducere, personal al comunității, profesori, părinți, elevi, factori de decizie). Toolkit-ul a fost proiectat pentru a permite adaptabilitate maximă la contextele naționale și europene.

Toolkit-ul sprijină implicarea conducerii școlii, elevilor, profesorilor, personalului școlii și părinților în detectarea și combaterea bullying-ului, prin forme și activități, diverse, care includ: (1) activități față în față; (2) activități on-line; (3) activități mobile. Acestea pot fi realizate individual sau în grupuri.

Toolkit-ul CombuS proiectat de către toți partenerii proiectului, cuprinde următoarele componente:

- Platforma Online și Instrumente Digitale ComBuS (<http://combatbullying.eu/>)
- Aplicația Mobilă ComBuS (<https://play.google.com/store/apps/details?id=cardet.combus>)
- Module Mixte de Învățare pentru personalul de conducere din școli, profesori, personalul școlar și părinți
- Ateliere Experiențiale de Lucru pentru elevi
- Instrucțiuni (ghid) de sprijin de la egal la egal
- Activități didactice ComBuS
- Lectura împotriva bullying-ului
- Material pentru zilele tematice ale școlii
- Grile de evaluare ComBuS
- Ghid (instrucțiuni) de implementare ComBuS
- Localizare și adaptare la contextele naționale

B. Cum să utilizăm Toolkit-ul ComBuS

Toolkit-ul CombuS poate fi o resursă utilă pentru toate grupurile țintă ale proiectului:

Personalul de conducere îl poate folosi pentru a face să devină de succes orice intervenție și pentru a îmbunătăți climatul școlar dintr-o perspectivă legată de agresor (de bully). Majoritatea programelor nu pun un accent deosebit pe personalul de conducere. ComBuS face acest lucru - și Toolkit-ul le oferă acestora pe de o parte, un instrument integrat (toate componentele în ansamblu lor) cât și o serie de resurse specifice, profesionale, gata de a fi aplicate (adică modulele de învățare mixtă pentru personalul de conducere, platforma on-line ComBuS, instrumentele digitale și aplicația mobilă).

Elevii pot fi victime, martori și autori. Prin conținutul său, bunele practici și multitudinea de activități și materiale, Toolkit-ul le oferă acestora sprijin reciproc (de la egal la egal) și îi pregătește pentru a lupta împotriva bullying-ului.

Profesorii sunt factori-cheie în lupta împotriva bullying-ului. Ei interacționează cel mai mult cu toate categoriile de participanți la bullying (agresori, agresati/victime, persoanele prezente / spectatori, părinți) și pot controla, diminua și chiar eradica fenomenul printr-un efort continuu și sistematic. Toolkit-ul ComBuS îi capacitează pe aceștia cu cunoștințe, abilități și competențe care le sunt furnizate într-o combinație atractivă și flexibilă de resurse: de la module de învățare mixtă pentru profesori, platforma online și aplicația mobilă, la planuri de lecție, activități extra-curriculare, materiale informative, activități de lectură, ateliere de lucru experiențiale și multe altele.

Personalul școlar (de ex. personalul de sprijin, consilieri) are o implicare activă în managementul școlar general și se ocupă cu aspectele legate de sprijinul psihologic și orientarea elevilor. Acest personal poate utiliza modulele ComBuS de învățare mixtă concepute pentru personalul școlii, pentru se auto-pregăti el însuși pentru o mai bună gestionare a fenomenului de bullying și pentru a deveni un ajutor eficient pentru directori, profesori, părinți și elevi.

Angajarea **părinților** și familiei în identificarea și combaterea bullying-ului este importantă într-un program pentru întreaga școală. Toolkit-ul ComBuS implică părinții nu numai prin intermediul modulelor de învățare mixtă, dar și prin accesul acestora la platforma on-line, la instrumentele digitale și la aplicația mobilă.

Platforma on-line permite utilizatorilor să personalizeze pentru fiecare școală instrumentele, activitățile și resursele necesare. Platforma servește ca "One Stop Shop" („magazin universal”) pentru combaterea bullying-ului, fiind încărcată cu studii de caz, exemple de programe, grile, instrumente de evaluare, și înregistrări video cu ghiduri și reflecții asupra lecțiilor învățate. Fiecare școală va avea posibilitatea de a-și personaliza programul și de a-l descărca.

Mobile App (aplicația mobilă) permite tuturor părților interesate să instaleze în dispozitivele lor mobile și să aibă acces la: instrucțiuni (ghiduri), sfaturi practice și resurse pentru combaterea bullying-ului în contexte reale. Anumite componente ale Toolkit-ului CombuS se concentrează pe povești, povestire și lectură împotriva bullying-ului. Puterea poveștilor are potențialul de a transforma cultura școlară și comportamentul elevilor, și ca atare, poveștile au fost utilizate în proiectarea multora dintre resursele Toolkit-ului.

Fiecare componentă a Toolkit-ului este prietenoasă pentru utilizator, ușor de utilizat și bogată în explicații și exemple. Utilizarea combinată a componentelor și resurselor Toolkit-ului va asigura rezultate mai eficiente în lupta împotriva bullying-ului.

C. Cum să utilizăm diferitele componente ale Toolkit-ului ComBuS

Toolkit

Toolkit-ul ComBuS se găsește la <http://combatbullying.eu/index.php/en/toolkit> și conține următoarele:

Module mixte de învățare pentru conducerea școlii, profesori și părinți

Ca parte a abordării ComBuS de a lupta împotriva bullying-ului, s-a decis că proiectul va pilota un "program pentru întreaga școală"; acest lucru înseamnă implicarea tuturor actorilor din comunitatea școlară pentru a crește gradul de conștientizare asupra problemei bullying-ului, pentru a transmite o înțelegere reală a problemei și pentru a instrui toți actorii cu privire la modul de a reacționa și de a raporta incidentele de bullying pe care le descoperă.

Blended Learning Modules for School Leaders Teachers and Parents

Text in the figure on the right:

Blended Learning Modules for School Leaders, Teachers and Parents	Module de învățare mixtă pentru conducerea școlii, profesori și părinți

Pentru a se asigura că personalul de conducere, profesorii și părinții sunt cu toții implicați în acest proces și informați asupra realității bullying-ului din școli, Toolkit-ul include module specializate de învățare mixtă pentru fiecare dintre aceste grupuri țintă. Există module individuale pentru personalul de conducere și directori, profesori și părinți; iar acestea au fost concepute sub forma unui număr de patru unități a câte 90 de minute; dintre care trei pot fi realizate online și unul care se realizează în cadrul unui atelier de lucru interactiv față-în-față. Aceste unități acoperă subiecte cum ar fi înțelegerea și definirea bullying-ului, identificarea bullying-ului, răspunsul la bullying, raportarea și rezolvarea bullying-ului și o introducere în cyberbullying; și vizează să abordeze în mod direct nevoile acestor grupuri țintă în combaterea bullying-ului.

Text in the figures below:

Module 1: Combat Bullying – Guidelines and Tools for school leaders	Module 2: Efficiency (probably efficiently!) coping with bullying in school: A practical approach for teachers	Module 3: Anti-Bullying Tools and Resources for Parents: Protect Your Children and Support Safe Schools
Modulul 1: Combaterea bullying-ului – Instrucțiuni și instrumente pentru conducerea școlii	Modulul 2: Gestionarea eficientă a bullying-ului în școală: o abordare practică pentru profesori	Modulul 3: Instrumente și resurse anti-bullying pentru părinți: protejați-vă copiii și sprijiniți școlile pentru a deveni medii sigure

Module 1: Combat Bullying – Guidelines and Tools for school leaders

Module 2: Efficiency coping with bullying in school: A practical approach for teachers

Module 3: Anti-Bullying Tools and Resources for Parents: Protect Your Children and Support Safe Schools

Experiential Workshops for Students

Ateliere experiențiale de lucru pentru elevi

Grupul țintă al atelierelor experiențiale de lucru îl constituie elevii cu vârste cuprinse între 6 și 14 ani. Scopul general al acestor ateliere de lucru este creșterea conștientizării în rândul elevilor asupra unei game de aspecte legate de bullying care îi pot afecta pe aceștia în orice stadiu al școlii.

Aceste ateliere de lucru urmăresc să implice elevii în combaterea bullying-ului, prin: îmbunătățirea înțelegerii de către elevi a subiectului și a cauzelor bullying-ului; educarea elevilor cu privire la modul în care pot identifica bullying-ul și cum pot rezolva problema cu ajutorul profesorilor, părinților și altor actori ai școlii dacă descoperă că bullying-ul are loc în școala lor. Acești elevi sunt grupul țintă de utilizatori-finali ai acestor ateliere de lucru; cu toate acestea atelierele de lucru și resursele au fost proiectate pentru a fi furnizate de către profesori. Ele pot fi cu ușurință integrate în programa școlară, furnizate cu ajutorul resurselor didactice tipice și se adresează nevoilor elevilor din învățământul primar superior și din cel post-primar inferior în înțelegerea și răspunsul la episoadele de bullying.

Text in the figure on the left above:

Experiential Workshops for Students

Ateliere experiențiale de lucru pentru elevi

Instrucțiuni (ghid) de sprijin de la egal la egal

Instrucțiunile de sprijin de la egal la egal (sprijin reciproc) au fost concepute să acționeze ca un ghid pentru elevii cu vârste cuprinse între șase și paisprezece ani pentru a fi în măsură să se sprijine reciproc, în scopul de a combate bullying-ul din școli.

Aceste instrucțiuni au fost concepute pentru a încuraja elevii să se implice activ în abordarea problemei bullying-ului din școlile lor, și să-și dezvolte abilități de advocacy (susținere) pentru a fi în măsură să sprijine și să vorbească pentru acei colegi ai lor care au nevoie de ajutorul lor. Instrucțiunile sunt disponibile prin intermediul aplicației mobile (Mobile App), astfel încât elevii să le poată accesa rapid, asigurându-se că dețin întotdeauna sprijinul și sfaturile de care au nevoie pentru a ajuta să se pună capăt bullying-ului suportat de colegii lor, oriunde l-ar putea întâlni.

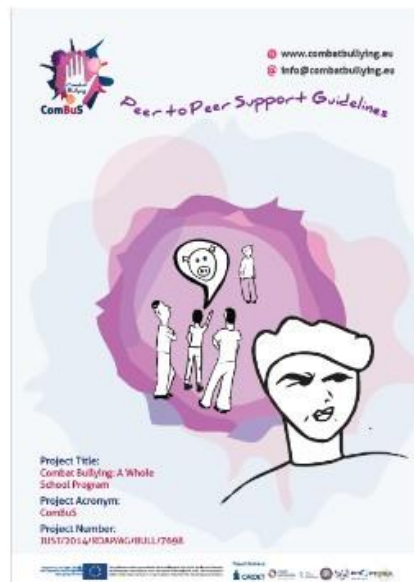

Peer to Peer Support Guidelines

Text in the figure on the right above:

Peer to Peer Support Guidelines

Instrucțiuni (ghid) de sprijin de la egal la egal

Activități didactice/Planuri de lecție

Toolkit-ul ComBuS include planuri de lecție și activități care să se realizeze cu elevii la clasă. Aceste activități urmează o abordare inter-tematică, și sunt destinate a fi utilizate de către profesori în planificarea activităților anti-bullying pe care le

In-Class Activities/Lesson Plans

realizează cu elevii. Scopul acestor activități este de a crește gradul de conștientizare asupra bullying-ului în rândul elevilor și profesorilor, și de a învăța ambele grupuri țintă cum să identifice, raporteze și elimine cazurile de bullying. Aceste planuri de lecție anti-bullying se focalizează pe activități care includ muzică, actorie, artă, etc. ceea ce înseamnă că acestea pot fi ușor integrate în programa școlară, iar profesorii vor avea abilitățile și resursele necesare implementării cu succes a acestor activități la clasele lor de elevi.

Text in the figure on the left above:

In-Class Activities/Lesson Plans

Activități didactice/Planuri de lecție

Lectură împotriva bullying-ului

O componentă importantă și inovatoare a Toolkit-ului ComBuS o constituie activitățile concepute în jurul temei " Lectură împotriva bullying-ului". Această componentă a Toolkit-ului este formată dintr-un profil de cărți și materiale de lectură relevante, care sunt potrivite pentru elevii cu vârste cuprinse între șase și paisprezece ani și care abordează subiecte legate de bullying,

construirea relațiilor cu colegii de clasă
managementul conflictelor și dilemelor din școală,
înțelegerea diferitelor culturi și alte teme relevante
pentru problematica bullying-ului. Aceste profiluri
de cărți includ și un scurt rezumat al cărții și explică
de ce cartea este relevantă pentru bullying-ul școlar.

Reading Against Bullying

Acestea sunt însoțite de asemenea de modele de activități și planuri de lecție pe care profesorii le pot folosi la clasele lor pentru a determina elevii să citească și să discute despre fenomenul bullying-ului din școli. Aceste activități sunt o resursă utilă pentru profesori, și se adresează elevilor, cu scopul de a-i capacita să vorbească despre bullying și să înțeleagă comportamentul aferent bullying-ului, astfel încât o schimbare să poată fi produsă în atitudinile și comportamentele lor față de bullying în școli.

Text in the figure on the right above:

Reading Against Bullying

Lectură împotriva bullying-ului

Material pentru zilele / săptămânile tematice ale școlii

După cum furnizează materiale didactice și de învățare pentru clase individuale,

**Material for Thematic
School Days/Weeks**

Toolkit-ul ComBuS include totodată și activități extra-curriculare pentru ca profesorii să le utilizeze atunci când se planifică zile tematice ale școlii pe tema bullying-ului. Aceste materiale sunt destinate elevilor, dar pot fi puse în aplicare în școală de către profesori, conducerea școlii și personalul de sprijin. Anumite proiecte pot fi, de asemenea, puse în aplicare în afara orelor de școală, cu sprijinul părinților, dacă este posibil.

Aceste materiale au o abordare mai puțin formală a tematicii bullying-ului, încurajând elevii să colaboreze în cadrul unor concursuri artistice, de scriere de cântece, și să realizeze diferite activități, piese de teatru, etc. Aceste materiale includ de asemenea resurse care vor contribui la difuzarea informațiilor și creșterea conștientizării în întreaga școală asupra problemei bullying-ului, cum ar fi afișe, pliante, podcast-uri, etc.

Text in the figure on the left above:

Material for Thematic School Days/Weeks

[Material pentru zilele / săptămânile tematice ale școlii](#)

Evaluation Rubrics

Grile de evaluare

Pentru a finaliza Toolkit-ul ComBuS și a sprijini evaluarea resurselor Toolkit-ului, partenerii proiectului ComBuS au dezvoltat grile de evaluare specializate pentru practicieni. Acestea sunt destinate în mod specific conducerii școlii și directorilor, profesorilor și personalului școlii,

și îi vor ajuta pe aceștia în evaluarea și furnizarea de feedback cu privire la caracterul adecvat al resurselor Toolkit-ului ComBuS pentru a lupta împotriva bullying-ului în comunitățile lor școlare. Scopul acestor grile de evaluare este de a sprijini consorțiul proiectului ComBuS în a aduna date și feedback asupra relevanței resurselor și instrumentelor Toolkit-ului vizavi de nevoile școlilor locale din fiecare țară parteneră și în cele din urmă pentru a evalua succesul Toolkit-ului ComBuS.

Text in the figure on the left above:

Evaluation Rubrics

[Grile de evaluare](#)

IV. ASPECTE FINALE

Toolkit-ul a fost produs în toate limbile partenerilor - greacă, română, spaniolă, italiană și engleză și este accesibil pe site-ul proiectului nostru.

În timpul fazelor de pilotare și de testare, am primit un feedback pozitiv cu privire la utilizarea Toolkit-ului, de la personal de conducere a școlii, elevi, profesori, personalul școlar și părinți. Aceștia au apreciat că Toolkit-ul este o resursă practică valoroasă, care oferă cunoștințele necesare și modalitățile concrete de a crește gradul de conștientizare privind bullying-ul și, de asemenea, de a-l combate în mod eficient la nivelul școlii.

Sperăm că veți descoperi și dumneavoastră modul în care Toolkit-ul ComBuS vă poate ajuta și vă reamintim că îl puteți accesa pe site-ul nostru www.combatbullying.eu!